

A 1878/presidiet

Käsittelijä Puheenjohtajisto

Puheenjohtajiston mietintö, joka koskee

**jäsenehdotusta
valkovenäläisille opiskelijoille suunnatusta opiskelijavaihto-ohjelmasta****Ehdotus**

Puheenjohtajisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

*että ne käynnistävät valkovenäläisille opiskelijoille suunnatun opiskelijavaihto-ohjelman vuosiksi 2023–2025.**että ne koordinoisivat ohjelman toteutusta yhteistyössä Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa.***Taustaa**

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

*että se käynnistää valkovenäläisille opiskelijoille suunnatun opiskelijavaihto-ohjelman vuosiksi 2022–2025.**että Pohjoismaiden ministerineuvosto varaa budjetistaan rahaa tulevaa valkovenäläisten opiskelijoiden vaihto-ohjelmaa varten.*

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne koordinoisivat ohjelman toteutusta yhteistyössä Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa.

Jäsenehdotus on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa <https://www.norden.org/fi/asia/jasenehdotus-valkovenalaisille-opiskelijoille-suunnatusta-opiskelijavaihto-ohjelmasta>

Ehdotuksen käsittely Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunnassa

Puheenjohtajisto pyysi Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunnalta lausuntoa jäsenehdotuksesta A 1878/presidiet, Jäsenehdotus valkovenäläisille opiskelijoille suunnatusta opiskelijavaihto-ohjelmasta. Valiokunta käsitteli asiaa syyskuun kokouksessa:

Valiokunta kannatti ehdotusta yksimielisesti. Opiskelijavaihto-ohjelman perustamisella olisi valiokunnan mielestä vahva signaaliarvo, ja lisäksi olisi myönteistä, jos valkovenäläiset opiskelijat saisivat mahdollisuuden opiskella Pohjoismaissa. Ohjelma voisi vaikuttaa suotuisasti demokratiakehitykseen ja lähentää Pohjoismaita ja Valko-Venäjää.

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto kannatti ehdotusta, mutta totesi, että autoritaarisia valtioita on muitakin ja että vallanpitäjät usein määräävät niissä, ketkä saavat opiskella ulkomailla.

Vapaa Pohjola kannatti ehdotusta, mutta katsoi, että rahoitukseen ja kriteereihin liittyviä yksityiskohtia on syytä selvittää tarkemmin.

Konservatiivinen ryhmä kannatti ehdotusta, mutta muistutti koulutukseen kohdennetuista säästöistä ja kysyi, mistä ohjelmalle saataisiin rahoitus.

Puheenjohtajiston näkemykset

Ehdotus on tärkeä ja ajankohtainen, ja Pohjoismaiden ministerineuvostolla on ohjelman toteuttamiseen tarvittavaa kokemusta ja osaamista, mikäli rahoitus saadaan järjestymään.

Pohjoismaiden neuvoston kansainvälisessä strategiassa 2018–2022 todetaan, että maasta ja puoluepoliittisista rajanvedoista riippumatta Pohjoismaille on olennaista syvä kunnioitus demokratiaa, oikeusvaltiota, yhdenvertaisuutta ja ihmisoikeuksia kohtaan. Strategian mukaan Pohjoismaat voivat vaikuttaa muihin maihin puolustamalla aina selkeästi näitä arvoja. Valkovenäläisten opiskelijoiden tukeminen on konkreettinen toimenpide, joka lähettää Valko-Venäjän kansalle ja kansalaisyhteiskunnalle selkeän viestin siitä, ettei heitä ole unohdettu.

Puheenjohtajisto yhtyy Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunnan näkemyksiin. Valkovenäläisille opiskelijoille suunnatun opiskelijavaihto-ohjelman perustaminen vaatii niin paljon määrärahoja, ettei niitä todennäköisesti löydy Pohjoismaiden ministerineuvoston nykyisestä budjettikehyksestä. Sen vuoksi ehdotetaan, että ehdotus suunnataan Pohjoismaiden ministerineuvoston asemesta *Pohjoismaiden hallituksille*. Lisäksi ehdotetaan, että ohjelma käynnistetään vuonna 2023, koska asian käsittelyyn Pohjoismaiden neuvostossa ja hallituspuolella tarvitaan sen verran aikaa, ettei ajatus ohjelman käynnistämisestä vuonna 2022 ole realistinen.

Pohjolassa 14. joulukuuta 2021

Annette Lind (S)

Bertel Haarder (V)

Christian Juhl (EL)

Erkki Tuomioja (sd.)

Gunilla Carlsson (S)

Hanna Katrín Friðriksson (Vr)

Hans Wallmark (M)

Jorodd Asphjell (A)

Jouni Ovaska (kesk.)

Linda Modig (C)

Lorena Delgado Varas (V)

Lulu Ranne (ps.)

Oddný G. Harðardóttir (Sf)

Wille Rydman (kok.)